

SCRIPTA

Numéro Scripta : 1869

Auteur(s) : Guillaume Ier, Ponthieu (comte)

Bénéficiaire(s) : Sées, Saint-Martin (abbaye)

Genre d'acte : charte

Authenticité : non suspect

Datation : 1149

Action juridique : confirmation

Langue du texte : latin

Analyse

Guillaume, comte de Pontieu, cède et confirme les biens de l'abbaye Saint-Martin de Sées.

Tableau de la tradition

Éditions principales

- a. Piolin Paul, Sainte-marthe Denis de, *Gallia Christiana in provincias ecclesiasticas distributa*, t. XI, Paris, Palmé, 1874, Instrumenta ecclesiae Sagiensis, n° X, col. 163-165.
- b. Brunel Clovis Félix, *Recueil des actes des comtes de Ponthieu (1026-1279)*, Paris, Imprimerie Nationale (Collection de documents inédits sur l'histoire de France), 1930, n° XLV, p. 67-71.

Texte établi d'après a

Notum sit omnibus præsentibus et futuris, quod ego Willelmus comes Ponthivii, pro salute animæ meæ, et pro anima Philippi filii mei, et Roberti patris mei, et Rogerii avi mei, et Mabilia comitissæ uxoris ejus, et aliorum prædecessorum meorum et pro salute etiam dominorum meorum, concedo et confirmo Deo et S. Martino de Sagio, et monachis ibidem Deo servientibus et servituris, omnia sua tenementa et libertates quæ ipsi monachi habent in tota terra mea, de donatione et concessione Rogerii comitis, et Mabilia comitissæ uxoris ejus, et aliorum antecessorum meorum, scilicet in ecclesiis, in decimis, in hominibus, in terris, in pratis, in nemoribus, in molendinis, in aquis, in consuetudinibus, et in omnibus rebus aliis, et etiam omnes eleemosynas quas mei barones et milites, et homines de tota terra mea prædicto sancto Martino dederant et concesserant, et omnes emptiones quas prædicti monachi fecerant. Inprimis itaque concedo eis et confirmo ipsam ecclesiam sancti Martini et burgum ipsius, et vicum Mansesium cum omnibus quæ eis pertinent, tam in consuetudinibus quam in aliis rebus, et ecclesiam B. Mariæ de Platea cum decima totius parochiæ, et ecclesiam sancti Petri de castello Sagii, et quadraginta solidos Cenomannensis monetæ in præfectura mea Sagiensi, et duas nundinas in duabus festivitatibus S. Martini. Concedo etiam ipsis monachis et confirmo, ecclesiam beatæ Eulaliæ de Ambrou juxta Sagiium, et ecclesiam sancti Audoëni de Villers, et ipsum manerium de Villers, cum hominibus, terris, pratis, et omnibus pertinentiis suis, et ecclesiam S. Pardulphi de Bureria, cum decima et pertinentiis suis, et molendinum de Bureria, et unam carrucatam terræ juxta Montem-Gomericum, cum hominibus, pratis, et pertinentiis suis, et duas carrucas terræ juxta Trumum, et unam carrucatam terræ in Hambona juxta Alertium, cum pratis pertinentibus. Insuper concedo et confirmo Deo et S. Martino, molendinum de Maceïo, et communem molturam, tam de meis quam de suis hominibus : ita tamen quod si meum molendinum de Rocha non habeat quid molat, custos molendini abbatis ibit ad molendinum meum de Rocha, et si ibi tres saccos invenerit, tertium accipiet ; si vero molendinum abbatis non habeat aquam ad molendum proprium bladum abbatia, famulus abbatis exclusam molendini mei de Rocha licenter extrahet ad ipsum bladum molendum. Concedo etiam et confirmo Deo et S. Martino meteriam de Bordis, cum terris, pratis, et omnibus pertinentiis suis, et quidquid monachi habent in parochia de Maceïs in hominibus, terris, pratis et in

omnibus aliis rebus. Præterea concedo prædictis monachis et confirmo capellam de S. Paulo cum hominibus, terris, pratis, aquis, et omnibus pertinentiis suis, nemus quod dicitur Noa sancti Martini, quod situm est inter Sartham et Paillerotam, et totam terram et prata quæ sunt inter utramque aquam, a Mara-avosa usque ad illum locum in quo torrens Paillerotæ intrat in Sartham. Concedo etiam eis licentiam piscandi a molendino sancti Pauli usque ad illum locum ubi aqua Paillerotæ intrat in Sartham. Concedo etiam eis nemus de Menisgaut solutum, et liberum, et quietum, et absque ullo gravamine, et sine aliqua consuetudine, cum hominibus, terris, et pratis quæ sunt inter Vandam et viam Alertii, et molendinum quod est juxta idem nemus. Insuper concedo eis et confirmo Martellum Vollogium quod est in nemore Scoparum ; et decimam pasnagii ejusdem nemoris, et sex solidos Cenomannenses de herbagio ejusdem nemoris, et quittance pasnagii et herbagii suorum porcorum, in eodem nemore Scoparum, et in omnibus aliis forestis meis, quittance pasnagii porcorum dominorum et famulorum suorum. Ad ipsam vero ecclesiam et ad omnes domos suas faciendas et reficiendas, et ad calfagium suum, dono et concedo præfatis monachis in nemore Scoparum et in nemore meo de Gouffer, et in Bursa, et in Blavon et in Persenia, omne nemus quod eis necessarium fuerit, in eo scilicet nemore quod utilius eis videbitur, nec pro his in aliquo debitores erunt famulis vel forestariis meis. Concedo etiam ipsis monachis duellum suum, et suum latronem, et catalla latronis si fugerit, vel deprehensus fuerit, ita libere et quiete, sicut ego et antecessores mei habuimus, salvo quidem regio jure. Dono etiam et concedo eis consuetudines de omnibus hominibus, qui vendunt et emunt super terram suam, et quittance per totam terram meam omnium consuetudinum suarum, tam ipsis quam dominicis suis famulis. Si vero mei homines vel famuli mei de hominibus S. Martini clamorem fecerint et jus habere voluerint, abbati vel baillivo suo clamorem facient, et in curia abbatis jus accipient, nec pro aliquo homines sancti Martini Sagiensis in curiam meam ducentur, nisi prius abbas defecerit a jure. Quas præfatas donationes, et consuetudinum libertates, Rogerius comes avus meus fundator ipsius ecclesiæ, et uxor ejus Mabilia comitissa, Ivone episcopo Sagiensi concedente, in puram et perpetuam eleemosynam donaverunt Deo et S. Martino Sagi, et monachis ibidem Deo servientibus et servituris. Et ego Willelmus comes Ponthivii, pro salute mea et parentum meorum, et anima Philippi filii mei quem ipsi monachi in suo capitulo sepelierunt, cum his omnibus supradictis, dono, concedo et confirmo præfatis monachis meis ecclesiam sancti Johannis de sancto Paulo, cujus molendini medietatem totius molturæ habent de donatione antecessorum meorum, et medietatem omnium piscium in Avaieson captorum, et alnetum quod est inter Sartham et torrentem Paillerotæ, et ecclesiam sancti Stephani de Novo-castello, cum hominibus et pertinentiis suis, ecclesiam quoque sanctæ Margaritæ de Bellovidere, et ecclesiam sancti Petri de Moulor, et duas partes decimæ ecclesiæ de Berimderia. Insuper dono et confirmo eis decimam molendini de Essaïo, et decimam molendini de Merula : concedo eis vivarium meum de Rocha ad piscandum in Natali Domini, in Pascha, in Pentecosten, in anniversario Roberti patris mei, et Rogerii comitis, et Mabilie comitissæ et Philippi filii mei, et Roberti abbatis, et utroque festo sancti Martini, et in anniversario meo omnia vivaria mea ; itaque in singulis terminis habebunt illud vivarium per unum diem et noctem. Et ut prædicti monachi hæc omnia prædicta in puram et perpetuam eleemosynam ab omni servitio et exactione liberam et quietam in perpetuum teneant et possideant, ego Willelmus comes Ponthivii, præsentis charta et sigilli mei testimonio confirmo. Facta est hæc charta anno ab Incarnatione Domini 1149, testibus his, Rogerio archidiacono, Henrico archidiacono, Angeranno Oysum, Gervasio de Mesdami, Philippo de Morlay, Johanne de Cleray, Rogerio decano, magistro Christiano, Roberto de Crucifixo et aliis.